

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 29 februari 2012

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 43.210//PN
LR/MM

In zitting van 24 februari 2012 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar verenigde afdelingen uw vraag om advies onderzocht over een initiatief dat de provincie Vlaams-Brabant zou willen nemen, namelijk de regelmatige verspreiding (vier keer per jaar) van een meertalige publicatie in de zes randgemeenten rond Brussel.

1. Vrij recent heeft de VCT in verenigde afdelingen adviezen uitgebracht in verband met magazines van de provincie Vlaams-Brabant, meer bepaald “De Vlaamse Brabander” (zie hierbij de adviezen 40.093 van 18 september 2009, 34.253 van 22 mei 2003).

In deze adviezen wordt vooreerst het standpunt van de provincie Vlaams-Brabant weergegeven:

de provincie Vlaams-Brabant is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT). Dit heeft tot gevolg dat zij uitsluitend het Nederlands gebruikt voor de berichten, mededelingen en formulieren die zij rechtstreeks tot het publiek richt. “De Vlaamse Brabander” is een mededeling die rechtstreeks aan het publiek wordt gericht en bezorgd in elke brievenbus van de provincie. Het blad kan bijgevolg enkel in het Nederlands worden uitgegeven.

De VCT, verenigde afdelingen, heeft in haar vermelde adviezen een ietwat genuanceerder standpunt ingenomen:

een gewestelijke dienst zoals de provincie Vlaams-Brabant gebruikt voor de berichten en mededelingen aan het publiek het Nederlands en het Frans wanneer hij zich rechtstreeks en in het bijzonder richt tot het publiek van de gemeenten met een speciale regeling en voor de documenten die verplicht ter kennis moeten worden gebracht van het publiek van die gemeenten.

Indien de publicatie van de provincie Vlaams-Brabant bestemd is voor het publiek in het algemeen en niet rechtstreeks voor het publiek van de faciliteitengemeenten en louter informatief en vrijblijvend is, is de provincie Vlaams-Brabant niet verplicht om een blad/magazine in een andere taal dan het Nederlands te publiceren.

Op grond van vorige adviezen was de VCT wel van oordeel dat de provincie Vlaams-Brabant in de randgemeenten in haar huis-aan-huispublicaties sommige artikelen die betrekking hebben op een welbepaald domein (bv. volksgezondheid) en artikelen die beide taalgemeenschappen aanbelangen in het Nederlands en het Frans stelt en verspreidt.

Hierover waren de Nederlandse en de Franse afdeling het eens. De Nederlandse afdeling voegde eraan toe dat het de provincie Vlaams-Brabant toekwam uit te maken op welke wijze sommige artikelen ter kennis worden gebracht aan de inwoners in de faciliteitengemeenten.

2. Het is niet duidelijk van wie precies in de provincie Vlaams-Brabant het huidig voorstel uitgaat en ook niet door wie en hoe het beoogde magazine zal verspreid worden. Het wijkt alleszins af van het standpunt dat de provincie bij monde van de gouverneur steeds heeft ingenomen ten aanzien van klachten in verband met “De Vlaamse Brabander” (zie punt 1).

3. Het voorstel heeft het, qua inhoud en stijl, over een “feel-goodmagazine”, dat wel rechtstreeks en in het bijzonder zal gericht zijn tot het publiek van de zes randgemeenten, maar niet als een document kan worden omschreven dat verplicht ter kennis moet worden gebracht van het publiek van die gemeenten. Het kan moeilijk anders dan als louter informatief en vrijblijvend worden gekwalificeerd. Of in dat geval het magazine artikelen met betrekking tot een welbepaald voor de ganse bevolking geldend domein (bv. de volksgezondheid) zal bevatten die beide taalgemeenschappen aanbelangen, is een groot vraagteken. De voorbeelden van artikelen die gegeven worden wijzen niet direct in die richting. Men kan zich overigens afvragen of het wel de taak van een openbare overheid is om een feel-good magazine met een inhoud en stijl, zoals beschreven in de bijlage van de adviesaanvraag, uit te geven. Lijkt dit niet veeleer iets voor een privaat, commercieel magazine?

4. De voorgestelde taalkundige verdeling van de feel-goodartikelen komt trouwens ook puur arbitrair voor. Welke criteria zijn gehanteerd? Er is geen enkele duidelijkheid over.

De artikelen in de drie voorgestelde talen (Nederlands-Frans-Engels) zouden dezelfde inhoud hebben. Gaat het om “vertalingen” in een andere taal van oorspronkelijk Nederlandstalige teksten (wat volgens de rechtspraak van de VCT zou kunnen voor bepaalde specifieke doelstellingen: veiligheid, openbare gezondheid)? Of kunnen artikelen in het Frans en het Engels worden geschreven (wat lijkt het geval te zijn afgaande op de voorbeelden in het voorstel) met “dezelfde boodschap” (zoals bedoeld in het voorstel) in het Nederlands? Of kan een beetje van alles? Voor een publicatie van een openbare overheid en gewestelijke dienst van het Nederlandse taalgebied onderworpen aan de taalwetgeving in bestuurszaken, is dit allemaal weinig scherp en duidelijk.

Overigens wordt ook voorgesteld “geen artikels in het Duits te publiceren; we zijn ervan overtuigd dat de meeste Duitstaligen ook het Engels beheersen”. Het is misschien nuttig de provincie Vlaams-Brabant erop te wijzen dat in minstens twee randgemeenten (Wezembeek-Oppem en Kraainem) heel wat Duitsers en Duitstaligen wonen (zo wat de belangrijkste buitenlandse bevolkingsgroep) en dat in Wezembeek-Oppem zich de Internationale Duitse school bevindt. Meent de provincie Vlaams-Brabant de doelstelling van het feel-goodmagazine (“de Vlaamse Rand voorstellen als een aantrekkelijke regio waar de verschillende bevolkingsgroepen zich goed voelen”) te bereiken door in alle geval het Duits te weren ten voordele van het Engels?

5. De VCT is van oordeel dat het aangewezen is de principes reeds vermeld in de geciteerde adviezen betreffende het magazine “De Vlaamse Brabander” aan te houden. Het voorliggende voorstel lijkt haar om de hiervoor vermelde redenen niet in te passen.